DET·NORSKE·TEATRET

VIKING

„Slip-on"

Ekstra lette og elegante

Viking «Slip-on»
passer alle hælhøyder
og føyer seg smidig
etter foten.
Sjevråmønstret gummi
grått, rødt, grønt, sort
og brunt.
Pris ca. kr. 17.30.

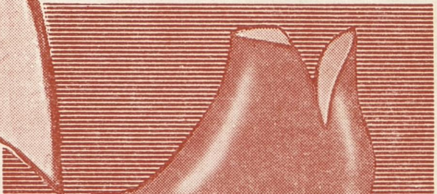

Gå innom Deres skotøykjøpmann
og kjenn hvor lette de er

Fabrikeres og garanteres av

A/s ASKIM GUMMIVAREFABRIK

C15g 016729

SOFOKLES:

Kong Oidipus

Regi: Olof Molander

Roman — Novelle
8 siders Husmorhefte
«Mønster og stoff i ett»
Tenåring-side
Skattkammeret! Hver uke i
Kvinner og klær

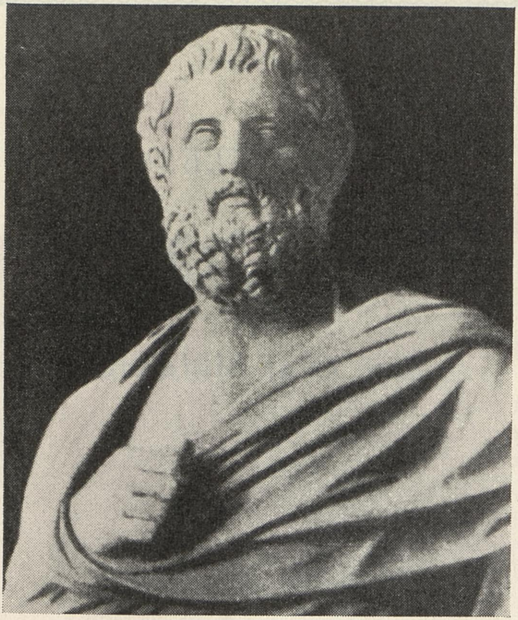

Å, menneske! Ryre ætt!
Opprådd står du i striden ram,
midt i fåfengda sett.
Du ber på ein lykkeham —
— han brest — medgang er vend til tjon.
Vinn, ja vinn du av lykka meir
enn kveikt og sloknande von?
Ingen mann kan prise seg sæl
fyrst eg minnest deg, Oidipus,
minnest deg og di mødde sjel,
ser ditt usæle hus.

Kong Oidipus

Av dei 32 tragediane som finst att av den unders rike skodespeldiktinga i Hellas på 400-talet f. Kr., er «Kong Oidipus» av Sofokles den mest namnspurde og ovundra. Ein møter her typen på den antikke lagnadstragedien, der mannen utan personleg skuld, og utan at han sjølv veit om det, gjer seg skuldig i dei verste synder og sedebrot som tenkjast kunne i det gamle ættesamfunnet: Oidipus drep sin eigen far og avlar born med si eiga mor. — Kven som står bak alt dette elende, om det er vise eller vonde guddomsmakter, får vi ikkje veta visst. Diktaren tek fram eit døme, henta frå segnkrisen om den ulykkelege labdakideætta i byen Tebe, og let oss vera vitne til ei eventyrleg handling der mennesket er ein kasteball for høgare makter, eit fjom i universet, men eit fjom som glitrar i eit unders fargespel i sin heroisk tragiske undergang. — Slik Sofokles har meisla dette mytiske emnet i den «høge stilen» til den antikke tragedien, har det for all ettertid vorti ståande som eit grunnmønster for seinare dramatikarar — ikkje minst for vår eigen Ibsen, som med sin retrospektive «attersynsteknikk» gjekk i fotefaret til den greske meisteren, og skapte menneske av i dag på det gamle handlingsmønstret.

Endå så uvanleg og merkeleg lagnaden til kong Oidipus kan te seg for oss no, så er det klårt at Sofokles ikkje har meint denne ulykkemannen som noko unnataksmenneske som karakter. Oidipus er for Sofokles rett og slett mennesket, ein kan med Peer Gynt seia: mennesket en bloc. Det han opplever av glede, otte, sut og sjølvtyningstrong i ulykka, er berre ei dramatisk samanstuking, eit konsentrat av den lagnad alle menneske er stedde i — på sin leitande, spørjande, livsglade og ottefulle gang frå vogge til grav.

Oidipus er fødd både lykke- og ulykkebarn. Frå oraklet i Delfoi får foreldra det uhyggelege varslet: «Ein son skal du få, men ved handa åt denne sonen skal du misse livet.» For å verja seg mot ulykka nyttar dei den skikken vi kjenner også frå norsk sogetid: å setja barnet ut i øydemarka. Føtene til gutebarnet vart bundne saman og gjennomstukne — av dette namnet «Oidipus», dvs. «opphovna føter» —

Framhald side 19

MØBLER

Vi makter ikke

gjennom våre vinduer å få vist Dem «vårt ansikt» slik vi gjerne vil. Men bak en beskjeden fasade i Møllergt. 43 vis à vis den engelske kirke, finner De i 1. og 2. etasje et av byens største lokaler i bransjen, med egne avdelinger for soveroms- og spiseroms-møbler.

Vi følger ikke noen ensporet «linje» i vårt vareutvalg, men søker å skaffe våre kunder tidsmessige kvalitetsmøbler for den enkeltes smak og behov.

Velkommen til omvisning og en hyggelig prat om møbler og møbleringsproblemer. Vi hjelper Dem også av med Deres gamle møbler, hvis det er noe De skal fornye.

Våre betalingsbetingelser er de vanlige. Og så til slutt en påminnelse om at fredagene er det møbelkveld, da har vi åpent til kl. 19.

J. ERIKSEN A/s MØLLERGT. 43
TELF. 42 66 00

LIVSTRYGDING — PENSJONSTRYGDING

GJENSIDIGE

Eldste livstrygdelaget i Noreg

Hovudkontor: Karl Johans gt. 16, Oslo. Telefon 42 18 30

Olof Molander

Vår gjesteregissør, dr. Olof Molander, står i dag som the grand old man mellom dei svenske teaterregissørane. Gjennom ein dryg mannsalder har han med stigande styrke og originalitet gjort seg gjeldande som den fremste nyskapande kraft i svensk teater. Når dette teatret i dag står mellom dei sterkaste i Europa, så kan det i ikkje liten mon takke Olof Molander for det.

Det er serleg i tre epokar av det klassiske drama Olof Molander har gjort sin nyskapande innsats: i Shakespeares romantiske komediar, «Kjøpmannen i Venezia», «Ein midsumarnattsdraum» og seinare med «Othello», «Julius Cæsar» og «Stormen». I slutten av 20-åra byrja han med «Pelikanen» og «Advent» ei epokegjerande fornying av August Strindberg på svensve scenar. I 1935—37 sette han opp «Ett drömspel», «Till Damaskus» og «Folkungasagan», som klimaks på denne perioden «Spöksonaten», som vi hadde den gleda å sjå på Det Norske Teatret for to år sidan.

I etterkrigsåra har dr. Molander vunni inn nytt land for svensk og norderlendsk teater med å fornye nokre av dei fremste hellenske drama, «Antigone» og «Kong Oidipus» av Sofokles, ei samla framsyning av trilogien «Oresteia» av Aischylos og «Medea» av Evripides. Serleg den fyrste vart ein stor suksess på Dramatiska Teatern, og det er denne framsyninga han no har ført over på norsk grunn.

O. D.

Når scenen er hjemme hos Dem . . .

I Deres bad, eller i Deres kjøkken, i det hele tatt, når det er tale om rør- og sanitærartikler, da er vår spesialforretning stedet. Vær velkommen til oss, vårt utvalg, vår kvalitet og vår service.

Engang Sunde, alltid kunde.

A.S E. Sunde & Co. Ltd
Oslo

Torggt. 11 — Tlf. 33 72 70

Eirik Vandvik

Omsetjaren av «Kong Oidipus», professor Eirik Vandvik, gjekk diverre bort i sine beste år. Men han vann likevel å gjera ein stor og varande innsats for hellensk dikting og kultur før han døydde. Alt i studieåra gjorde han med Aischylos «Agamemnon» ein talentfull freistnad på å overføre eit av dei språkleg vandaste drama til nynorsk, eit arbeid som han seinare fornya saman med heile «Oresteia», Sofokles «Antigone» og «Kong Oidipus». Under krigen gjorde Vandvik sitt omsetjarstorverk, Homers «Iliaden». Si djupe og intime oppleving av klassisk kultur syner han kanskje best i den vesle etterkrigsboka, «Far etter menneske». Av uprenta omsetjingar som vi kan gleda oss til, kan nemnast «Fuglane» av Aristofanes og «Den bundne Prometevs» av Aischylos — den siste vil etter det som lydest koma ut til hausten.

Arne Walentin

Finn Ludt

Pengene blir drøyere

ved å benytte oss som fast forsyningssted for Kolonial — Kjøtt — Fisk, samt skotøy. Avlegg oss et besøk eller bruk våre ordretelefoner.

Faste kjøreruter i Oslo og omland.

ØSTBANERNES FORBRUKSFORENING

Oslo - Drammen - Skien - Kongsvinger - Lillestrøm - Grorud

LIVS- OG PENSJONSTRYGDING

ANDVAKE

MØLLERGT. 16 - OSLO

Velkommen til

Fornebu Flyrestaurant

Fin utsikt over flyplassen - Lett adkomst med Snarøybussen

Vennligst ring telefon 53 65 60

Har Deres ur stoppet?

Vi reparerer billig, fagmessig, på kort tid.
Nye ur i godt utvalg. Avbetaling.

URMAKER S. ERIKSEN & Co. A.s

DRONNINGENSGATE 23 — TELEFON 41 52 17

Harald Heide Steen

Tordis Maurstad

Øyvind Øyen

Lars Tvinde

Sofok

Kong O

Omsett frå gresk av

Regi: OLOF M

Musikken: F

Dekor og kostyme: A

Dei som er med:

Oidipus, konge i Tebe . . . .

Iokaste, kona hans . . . .

Kreon, bror til Iokaste . . . .

Teiresias, spåmann . . . .

Ein prest, korførar . . . .

Ein bodberar frå Korint . . . .

Ein gjætar . . . .

Ein tenar . . . .

Koret . . . .

Stykket blir

Hovedrollen

blant brannsikre skap . . . . .

Pris fra kr. 457,00

kles:

Oidipus

Eirik Vandvik
MOLANDER
inn Ludt
Arne Walentin

)	*Harald Heide Steen*
)	*Tordis Maurstad*
....	*Øyvind Øyen*
....	*Lars Tvinde*
....	*Alf Sommer*
....	*Henrik Børseth*
....	*Nils Hald*
....	*Pål Skjønberg*
....	*Kåre Wicklund* *Alf Malland* *Asbjørn Toms* *Helge Essmar* *Lasse Kolstad* (forsongar)

spela utan pause.

) . . . .

JÖLI
JØRGEN S. LIEN
OSLO — BERGEN — TRONDHEIM

BRENSEL

I sentrum

ligger vårt lager. De får derfor en **hurtig** ekspedisjon hos oss.

TH. FALCH & CO. EFTF.

Brenselforretning

Pilestredet 16 b Tlf. 33 22 22 — 33 25 30

Else Ruud

DAMEFRISØR

Smarte raffinerte frisyrer

ST. OLAVS GT. 23 — TELEFON 33 06 66

Eugenie Støttums Blomsterforretning

Karl Johans gate 8 — Telefon 42 24 22

Medlem av Norsk Blomstertelegraf

Alt i Dekorasjoner, Buketter og Kranser

Klosterborg Selskapslokaler

Drammensveien 112 b (*Inng. S. Syrsgt.*)

TELEFONER:

44 16 70 — 56 30 13

OBS!

Kåper - kjoler - bluser - skjørt - slacks - jumpere - strømper - undertøy og en masse annet får De hos oss.

Velkommen bort til

FROGNER MAGAZIN

Frognerveien 44 — Telefon 44 62 03

Det store utvalg

i den lille butikk, like her ved Det Norske Teatret

Babette Parfymeri A/s

Stortingsgt. 18 — Tlf. 41 62 55

Nils Hald

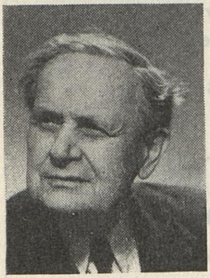

Henrik Børseth

Alf Sommer

Eva Haalke

Utdannet Madame Volkova, London.

BALLETTSKOLE

begynner fredag 6. september.

Barn — Voksne.

Tlf. **33 65 01**, sikrest 9—10.

AUTOMOBILHUSET - Bygdøy allé 23, VII, inng. Frognervn.

EASY A/s

Den mest moderne delikatesseforretning

med byens største utvalg

STORTINGSGT. 8 (vis à vis Studenterlunden)

Skulpturar frå

A/L STEINSKULPTUR

Norsk Billedhoggerforenings Atelier

Strømsveien 106 - Tlf. 67 07 65

LARS NORDBY

Tømmermester, ingeniør- og entreprenørforretning

TEATERGT. 3 — OSLO

TELEFONER: 33 66 48 — 33 66 38

RAGNAR BRYDE

Bok- og aksidenstrykkeri

★

Kr. Augustsgt. 19 - Telf. 33 44 33

Spesialforretning i radio

Vi fører alle anerkjente merker, og vårt store utvalg gjør det lettere å finne en radio som passer.

GOD SERVICE! Rimelig avbetaling inntil 12 måneder.

NORSK TELEVISJON OG RADIO A/s

ARBEIDERRADIO

*Youngs gate 13, Oslo - Telefon 42 07 37 **

Godt utvalg i dame- og herreskotøy

Valkyrien Skotøymagasin A/S

Valkyrjegt. 3 - Oslo Telefon 46 34 64

Pål Skjønberg

Lasse Kolstad

Asbjørn Toms

Spes. «Briller»

OPTISK KOMPANI A/S

GRENSEN 12 B - OSLO

TELEFONLISTE FOR OSLO

Bildeler	Stedet for biler og deler. *Fjelds Bilhuggeri,* Brobekkvn. 113, Alnabru.	68 07 54
Biler og understellbehandling	THORLEIF AAS Etterstadgt. 39.	68 19 92
Billakering	Opplakering, flekking, polering. PAUL JOHNSEN, Møllergt. 34.	42 52 88 - 41 35 63
Bilverksted	BIRGER N. HAUG Bilverksted og bilforretning. Pilestredet 75 c.	46 75 75 - 60 02 89
Blikkenslagere	G. KROGSETH & Co., Akersvn. 27. Spesialitet: Ventilasjonskanaler.	41 06 66
Bokbindermestere	JULIUS JOHANSEN Pilestredet 10 d.	33 51 06
Bokføring	CITY REGNSKAP-SERVICE A/S Møllergt. 17.	33 64 65
Byggkonsulenter	*Sinding-Larsen & Rønne* Tollbugt. 4, v. 305.	41 07 00 - 42 24 07
Damekonfeksjon	Kjoler, strømper, undertøy. *Helnor Manaufaktur,* Ruseløkkvn. 50 (Cort Adlers plass).	41 14 06
Damevesken	De søker finner De hos H. KRISTOFFERSEN, Torggt. 18.	41 64 27
Eiendomsmeglere	EVENSEN & LIDRE	42 62 22
Finmekanikk-verksted	R. A. NIELSEN Skogvn. 17.	44 32 14
Glassmestere	LEONARD CHRISTIANSEN Kontor og verksted: Bernhard Getzgt. 3.	33 33 36 - 33 14 67
Herreekvipering	Alt i herrekonfeksjon. IRIS SLIPSMAGASIN A/S, Markvn. 54.	37 04 56
Kaffeforretning	DEN NORSKE KAFFEFORRETNING Ø. Slottsgt. 25.	33 49 13
Kaminbrennere	ALF GLEINE Huitfeldtsgt. 16 a.	44 40 62
Konfeksjon og skredderi	Søm i toppklasse. *Alfred Breland,* Grønnegt. 20 (fra Pilestredet).	46 79 02
Malermestere	IVAR JUELL Thor Olsens gate 3.	41 21 88

Framhald frå side 3

men gjætaren som skulle fullføre barnedråpet hadde ikkje hjarta til å sjå det døy, han gav barnet i staden til ein gjætar frå Korint, og med dette menneskelege inngrepet i lagnadsgangen byrjar dramaet å rulle. Oidipus veks opp til ein uvanleg sterk og vakker unggut, så framifrå i idrott og klokskap at den barnlause kong Polybos tek han til seg og gjer han til arveprins i Korint. Men ein kveld han sit i drikkelag med gode vener, kjem han i krangel med ein av dei, og får då slengt i seg at han ikkje er nokon ektefødd prins, men berre eit «tökubarn», som dei seier på Island. Då kongen og dronninga ikkje vil ut med sanninga, dreg han ut i verda for å freiste finne klårleik i opphavet sitt. I Delfoi får han inkje svar om fortida, men eit skræmeleg varsel om framtida: «Med mor di kjem du til å avle ei lagnadstyngd og grufull slekt, og du skal drepa han som er far din.» Fortumla av denne spådomen kjem han i krangel med eit fint ferdafylgje på landsvegen, og kjem der i skade for å gje herren sjølv eit stokkeslag så han misser livet — det viser seg seinare at det var far hans, kong Laios frå Tebe.

Men straks etter gjer Oidipus sitt store lykkekast. Mor hans i Tebe har lyst ut at ho vil gifte seg med den som kan greie å fri byen frå trolltysket Sfinksen, eit fabeldyr med venger, halvt kvinne og halvt løve, som drep alle som torer våge seg fram med å gjera dei gåtefulle spørsmål. Oidipus går på og får ei velkjend gåte å løyse, som då lydde slik: «Det er ein skapning på jorda som har fire og to og tre føter. Av alle skapningar som kravlar på jorda og bur i lufta og i havet, er det berre denne skapningen som skifter natur, og krafta i lemene hans er minst når lemene er flest.» — Oidipus gissa: «Gåta di er mennesket», og med det sprakk trollet, folket jubla til frelsarmannen sin og vegen til kongestolen i Tebe var strøydd med blomar — ingen mann har vori meir lykkeleg enn den unge Oidipus var då. Og mange år levde han og lykkeleg saman med si eiga mor utan å ana noko om den blodskam han gjorde seg skuldig i.

Men så kjem pesten til Tebe, og med denne skræmelege gjesten byrjar Sofokles dramaet sitt. Oraklet talar for tredje

Framhald side 22

TELEFONLISTE FOR OSLO

Modellbyggere	*Stein Kjærstad,* John Collets allé 64. Modeller av hus, broer etc.	46 52 61
Musikklærer	*K. E. Bredtun,* Drøbaksgt. 5, ved Sagene kirke. Jazz, gitar, komb. sang, saxofon, banjo, trekksp., klarin. og ukulele underv.	38 00 04
Møbler	Godt utvalg i alle slags møbler. — Avbetaling innrømmes. *Olaf B. Anseth,* Hausmannsgt. 6.	42 42 25
Oljeselskap	*Norsk Brændselolje A/S,* Fred Olsensgt. 5. Alt i bensin, smøre- og fyringsoljer.	41 57 00
Rensing	*A. Hillestad*	37 47 57 - 37 47 58
Rørlegger	Spesial.: Sveisede rør, godkj. av Arb.tils. *Frank Marlow Christensen,* Aut. rørl., Grønlandsl. 19.	67 34 39
Sadelmakere og tapetserere	Godt utvalg i linoleum og tapeter. *M. E. Mølstad & Søn,* Kongens gate 17.	42 46 59
Skoreparasjon	*Bolteløkken Skoreparasjonsverksted,* Bolteløkken allé 10. Rep. av all slags skotøy.	46 14 37
Sykler og mopeder	Avbetaling innrømmes. *Sønsterud Sykkelfabrikk A/S,* Nygt. 2.	41 29 30
Syskole	For ungdom og husmødre, form.- og ettermid.-partier. *Fru TVETER,* Knut Alvsøns vei 43.	37 60 97
Tannlege	LARS HELGELAND, Hekkvn. 1, v/ Carl Berners plass. Tlf. 9—14 og 16—19.	38 16 69
Tapetserverksted	Omtrekking og rep. av møbler. *Hans T. Sørensen,* Rosenkr.gt. 3.	33 52 39
Trykkerier	RAGNAR BRYDE Kr. Augusts gate 10.	33 44 33
Utleiesalong	Dame- og herreselskapsklær. Originale karnev.drakter i godt utvalg. *Eldoradogården, M. Heimen Eftf. A/S,* Torggt. 9 IV.	33 72 28

En gave

— av edelt metall blir alltid husket.

ROBERT NEERBYE

GULLSMED

Bygdøy Allé 33 — Telefon 55 03 81

Helge Essmar

Kåre Wicklund

Alf Malland

GLOBUS IMPORTHUSET

ETABLERT 1901

Egne avdelinger for:

PARFYMERI — LEKETØY
NORSKE HUSFLIDSARBEIDER
SYKE- OG HYGIENEARTIKLER

LILLE GRENSEN 2a - OSLO - TELEFON 33 36 21

gong: «Den mannen må straffast som drap Laios. Fyrst når dette brotsverket er sona, er byen frelst frå pesten.» — Og sidan fylgjer vi dramaet på scenen. Steg for steg blir spørsmål attpå spørsmål klåra opp for augo og øyro våre. Vi er vitne til ein mann som strir for livet, som set all sin vilje og alt sitt vit inn på å finne sanninga — ei sanning som til sist blir så fælsleg at han dømer seg sjølv til å misse det dyraste han eig: synet — så han kan sleppe å sjå dei borna han har avla med mor si, døtrene Antigone og Ismene.

Som ein vil sjå er det nær samanheng mellom «Kong Oidipus» og «Antigone», som vart framført på Det Norske Teatret i 1946. Men som drama er desse ulike av karakter. «Antigone» er einfelt i handling og sterkt lyrisk i sin tragikk, medan «Kong Oidipus» er eit heller naki handlingsdrama, med ofseleg omkasting (peripeti) og sterkt tragisk ironi, i det åskodaren heile tida veit meir om hovudpersonen enn denne veit om seg sjølv. Dette høvet skaper ei serkyndt tragisk medliding, Oidipus er så lett å «identifisere» seg med — vi tykkjer ofte han er så tungnæm og dumtrassig, men grip vi i vår eigen barm, så finn vi kanskje att just dei same skavankane i vår eigen hug. — «Gåta er mennesket.» I dette svaret, som får så mange vise tolkingar og tydingar serleg av koret i stykket, identifiserer diktaren seg med helten sin, og gjev oss den menneskelege bodskapen som dette mektige, oppskakande, men like vel lognande dramaet munnar ut i: «Lær deg sjølv å kjenne.» Dette visdomsbodordet, som var hoggi inn i fjellet ved inngangen til oraklet i Delfoi, gjev og fasiten til den meining og høgreiste moral diktaren vil fram til. *O. D.*

NOREGS BOKLAG

Bokhandel — Papirhandel

Bøndernes Hus

Rosenkrantzgt. 8, Oslo — Telefon 33 13 74

Fornuftig vedlikehald er lønsamt,
og gjer heim og arbeidsstad fager og uneleg. Eg har fyrebils einesalet av den mønsterverna TO-taburetten

Målarmeister

A. DOLVE

Lofthusveien 37, Grefsen — Telefon 37 11 15 - 37 52 55.

Norges Kjøtt- og Fleskesentral

Schweigaardsgate 2 (Kjøtthallen)
Inngang Grønlands torv

Sentralbord 68 35 00

Norske Meieriers Salgssentral

Bredgt. 10 Sentralbord 68 18 86

FINN HANSEN

Glassmesteri - Glass-sliperi
Speilfabrikk.

Fredensborgv. 4 og 6 - *33 37 90

JOHANSEN & NIELSEN

BOKTRYKKERI

Pilestredet 45 b, Oslo
Sentralbord 60 17 95

Hotell Bondeheimen

Rosenkrantzgt. 8

Kaffistovene

Rosenkrantzgt. 8 — Torget 8
Kr. Augustsgt. 14 — Storgt. 28

OSLO

De finner alltid noe pent i

Magasin du Nord A/S

Johansen & Nielsen, Oslo